

Výzkumná data na Univerzitě Karlově

Adéla Jarolímková, Barbora Drobíková, Martin Souček

Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK

Proč se zabývat výzkumnými daty

- Uchovávání, zpřístupňování a sdílení výzkumných dat je nedílnou součástí současné vědy
- V rámci některých projektů je už povinné zpracovat plán managementu dat
- Doporučení asociace LIBER pro knihovny – nabídnout služby na podporu managementu dat
- Stávající praxe v ČR málo zmapovaná

Data Literacy Multinational Study

- Mezinárodní srovnávací studie datové gramotnosti
- Dotazník vytvořený ve spolupráci univerzit ve Francii, Turecku a Velké Británii
 - První výsledky prezentovány na konferenci ECIL 2016¹ – výzva ke spolupráci
 - Přeložen a využit ve více než 15 zemích včetně ČR
 - Česká verze – ÚISK – šetření proběhlo v rámci Univerzity Karlovy
 - Mezinárodní srovnání se plánují – data ze všech zemí budou přístupná na speciálním webu

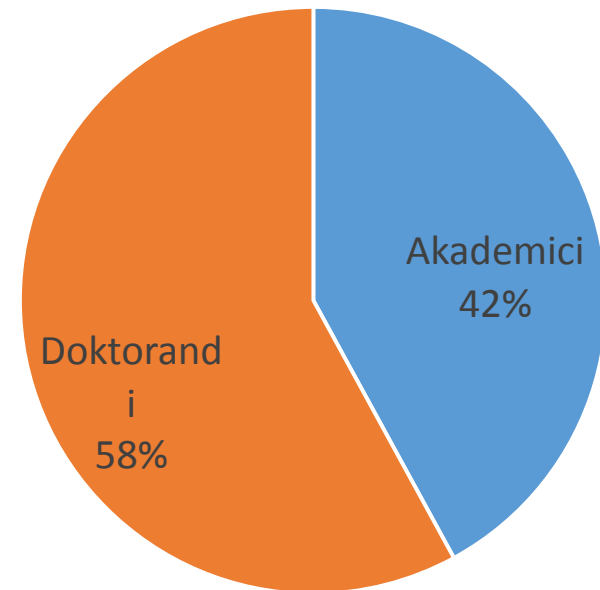
¹ Chowdhury, G., Walton, G., Kurbanoglu, S., Ünal, Y. & Boustany, J. (2016). Information Practices for Sustainability: Information, Data and Environmental Literacy. In Spiranec, S., Kurbanoglu, S., Landová, H. et al (Eds), *The Fourth European Conference on Information Literacy (ECIL)* (pp. 22). Prague: Association of Libraries of Czech Universities.

Dotazník

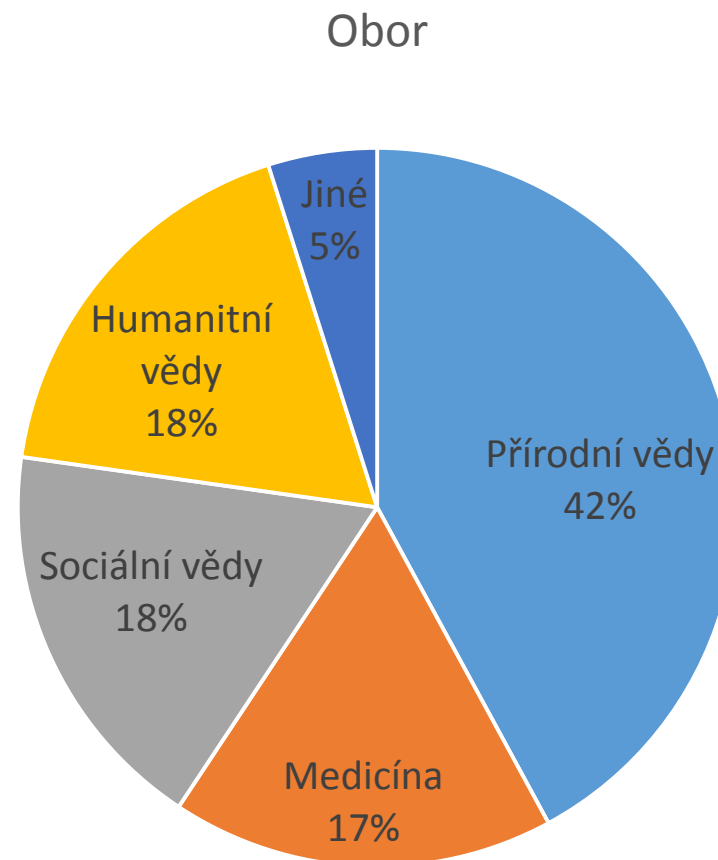
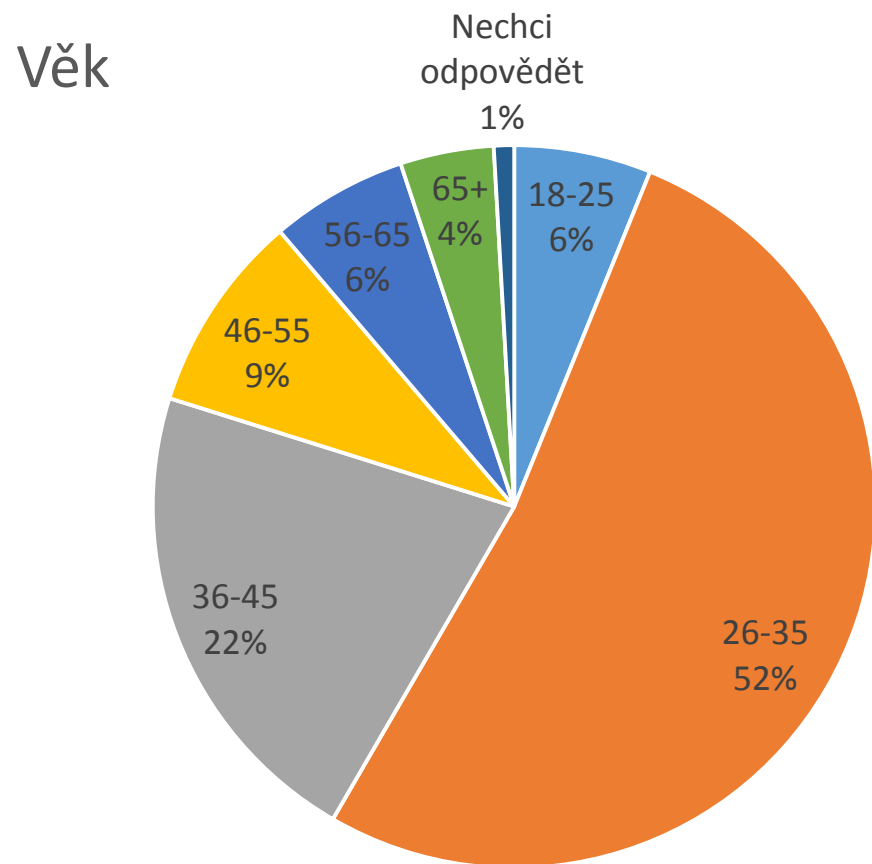
- Demografické údaje – věk, pohlaví, role (akademik/doktorand), obor, fakulta
- Vytváření a využívání dat – typy dat, objem, způsob ukládání
- Postoje ke sdílení dat a chování při sdílení
- Povědomí o různých aspektech managementu dat (metadata, identifikátory aj.)
- Školení v managementu dat

Výsledky

- Dotazník rozeslán na všechny akademiky a doktorandy UK (více než 10 000 e-mailových adres)
 - 2381 odpovědí, z toho 1434 kompletních (u nedokončených byly vyplněny většinou pouze demografické informace – další výsledky vycházejí pouze z kompletních dotazníků)

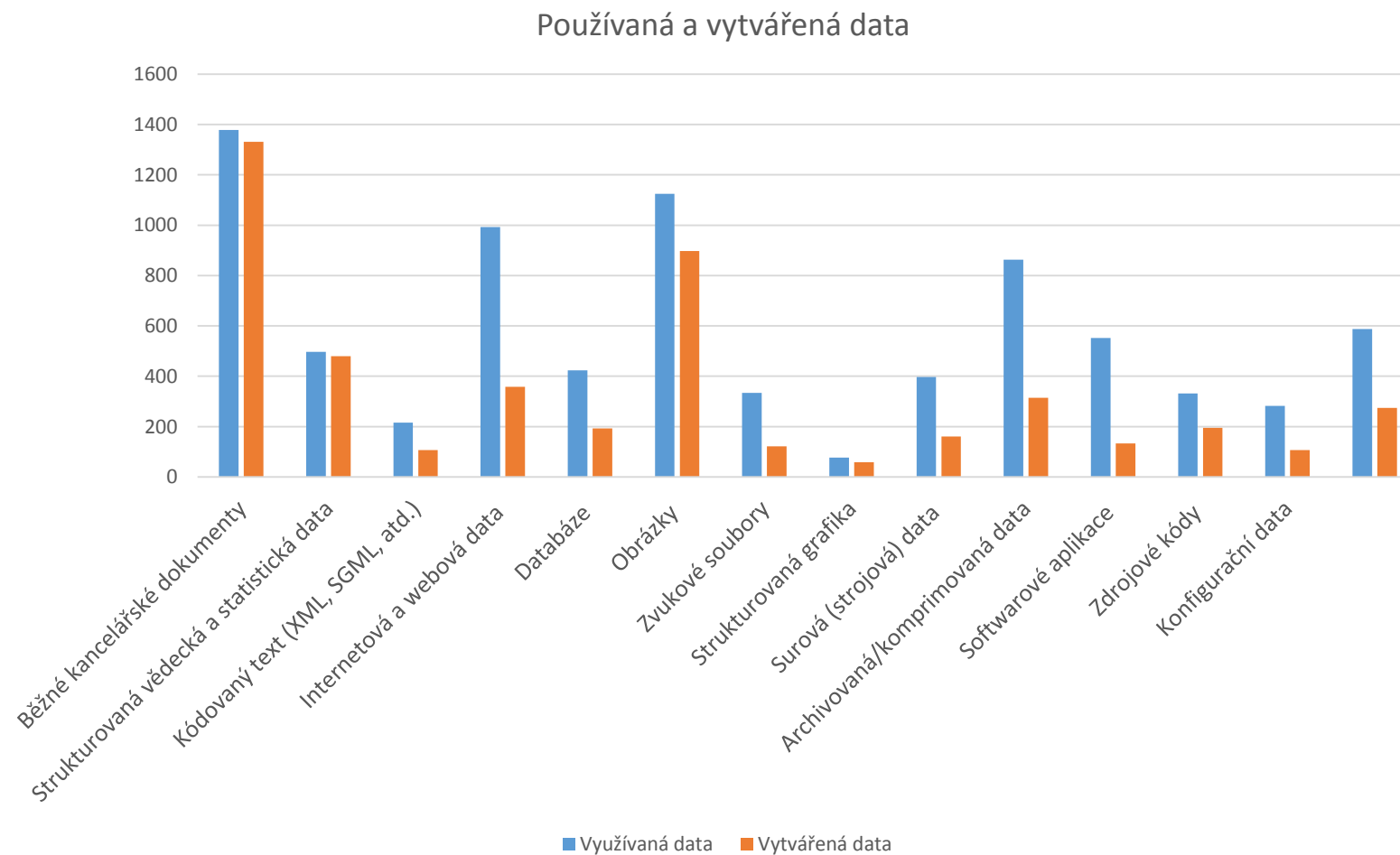
Výsledky

Vytváření a využívání dat

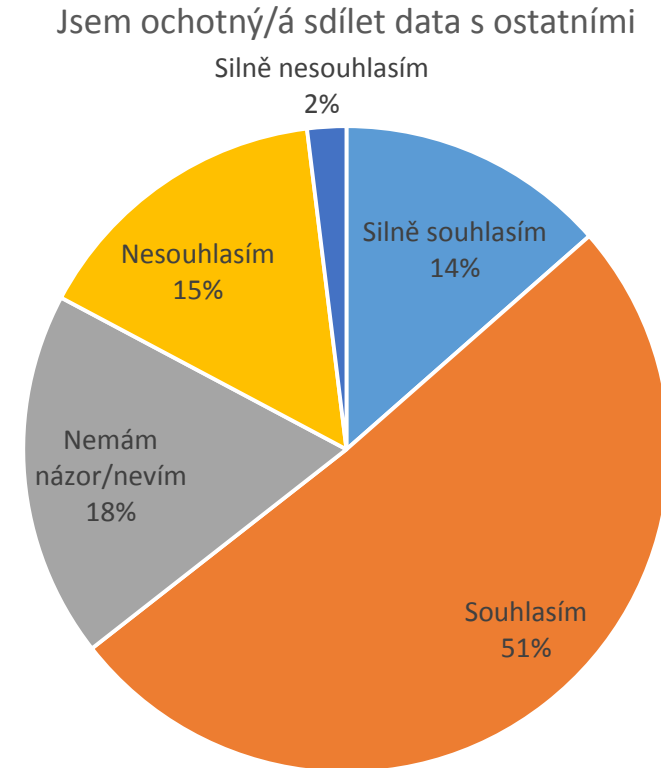
- Data = jakákoliv informace uložená nejen v digitální formě, a to včetně textu, čísel, obrázků, videa nebo filmu, zvuku, softwaru, algoritmů, rovnic, animací, modelů, simulací, atd.
- Objem používaných i vytvářených dat – nejčastěji v MB nebo GB
- Ukládání dat (možnost volby více odpovědí)
 - 95% na vlastním zařízení
 - 31% v cloudu
 - 23% v centrálním úložišti (!)
 - 34% v externím úložišti

Typy dat

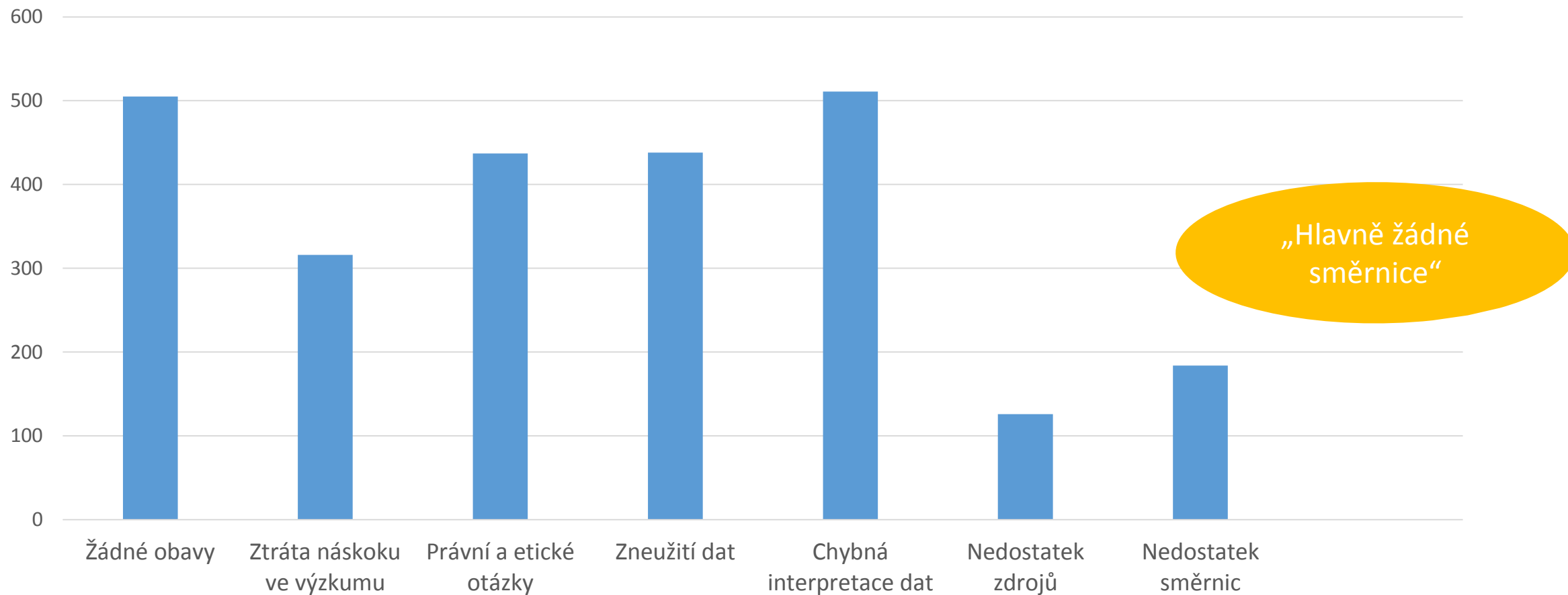

Sdílení dat

- **Většina vědců je ochotna data sdílet**
- Současná praxe
 - Pouze 17% data nesdílí vůbec
 - 14% poskytuje otevřený přístup ke svým datům
 - Nejčastější způsob poskytování dat je na vyžádání

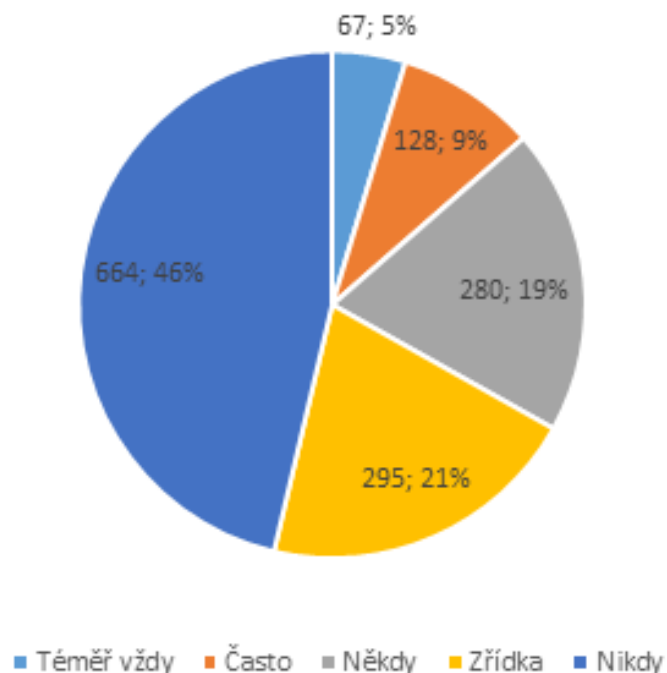

Obavy ze sdílení dat

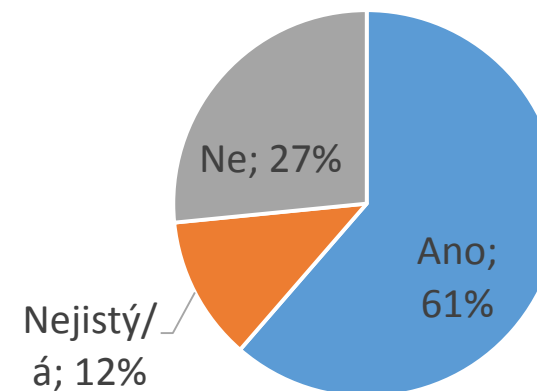

Používání metadat

Jak často obvykle používáte metadata k popisu svých dat?

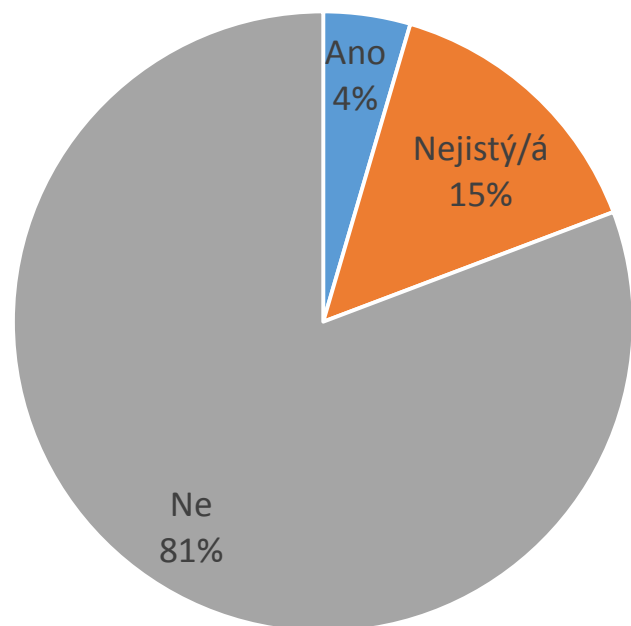
Jste obeznámen/a s pojmem metadata?

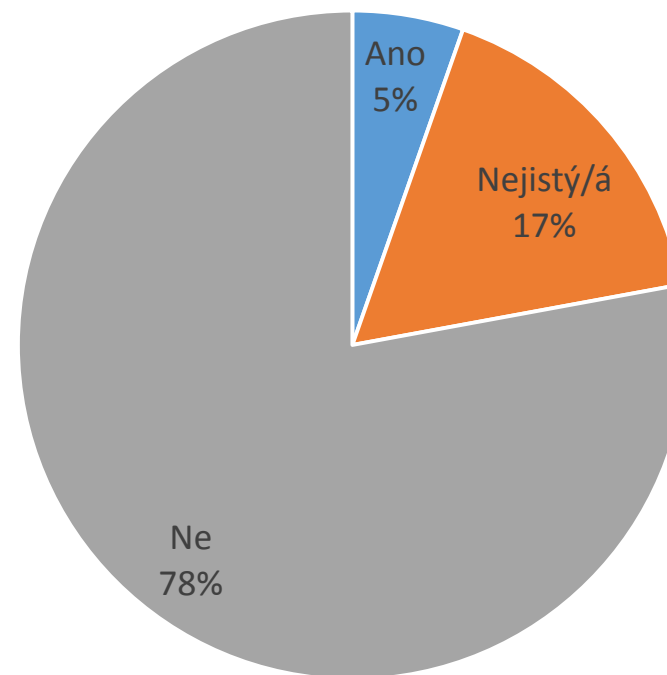
- Na otázku, zda přidělují ke svým datům dodatečné informace, však respondenti odpovídali:
 - 55% informace administrativního typu
 - 30% informace pro vyhledávání
 - 18% technické informace
 - 25% popis datového souboru
 - 30,9% žádné informace

Plán managementu dat

Použil/a jste někdy DMP pro svůj projekt

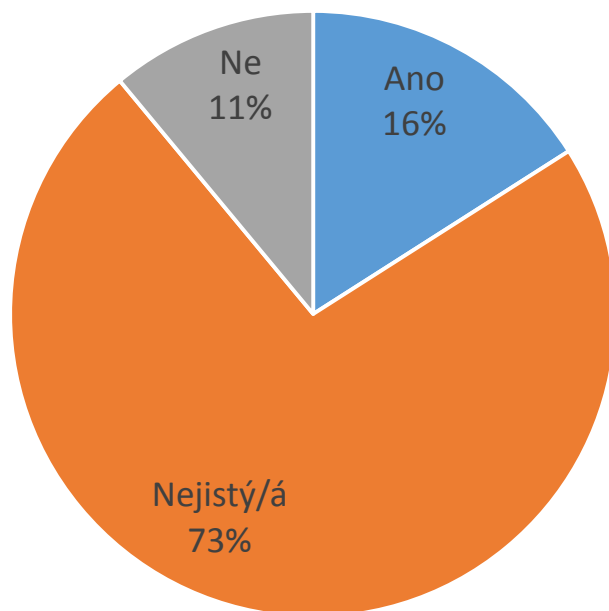

Máte DMP pro svůj současný projekt

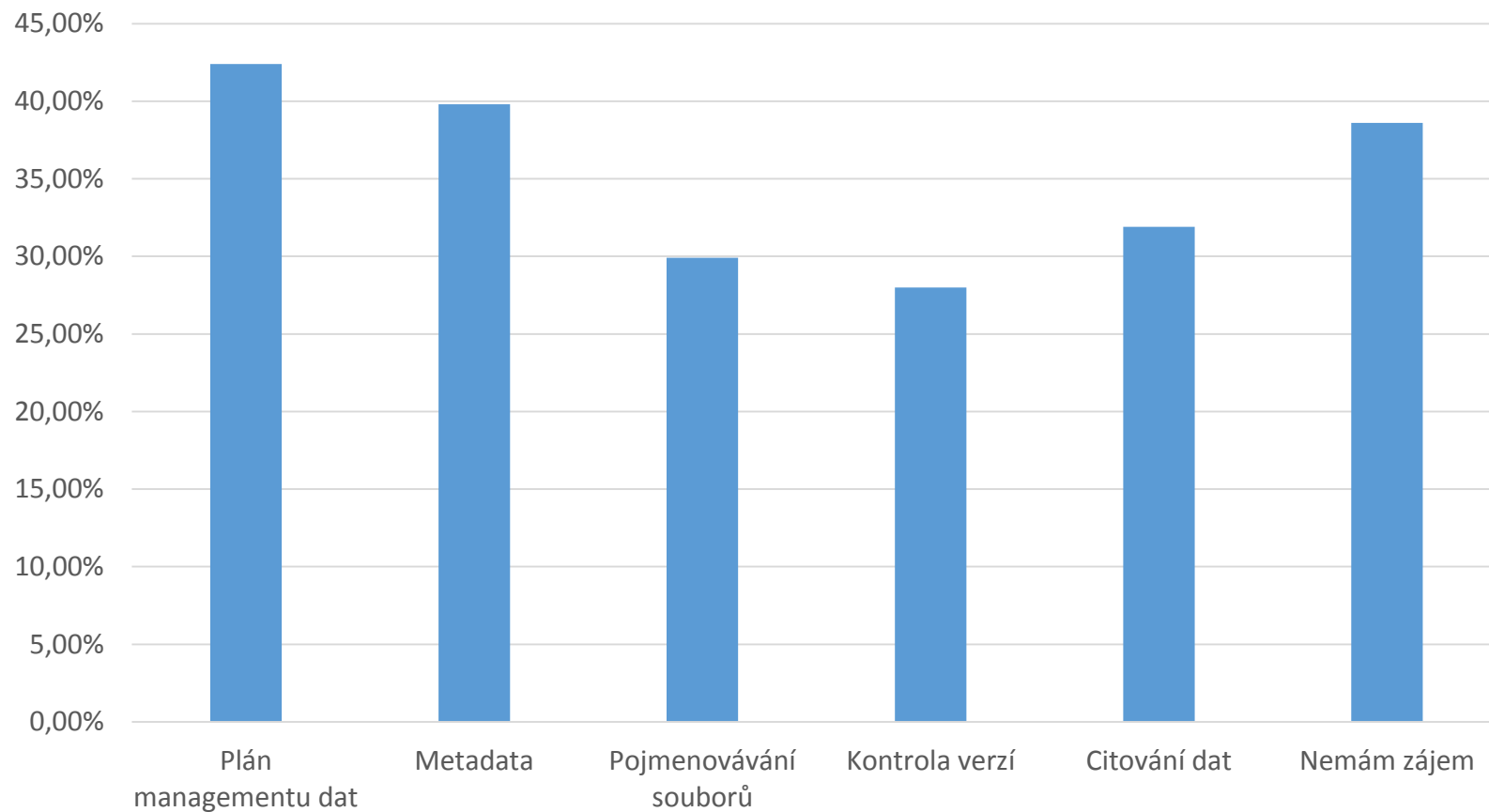
Plán managementu dat

Domníváte se, že DMP opravdu pomáhá vědcům v managementu dat?

„Není jasné, komu DMP vlastně pomáhá a jak usoudit, zda to pomůže i mě...“

Zájem o školení

„Pouze on-line“

„Vše v jednom“

„Už v rámci magisterského studia“

Závěry

- Problematika managementu dat zajímá celou řadu vědců UK
- Vědci jsou ochotni svá data sdílet
- Vědci svá data do jisté míry už v současnosti sdílejí
- Jsou si vědomi možných problémů souvisejících se sdílením dat
- Jsou obeznámeni s pojmy jako jsou metadata, DOI, ORCID
- Metadata pro popis svých dat nepoužívají
- Plány managementu dat zatím také nepoužívají
- Mají zájem o školení v oblasti managementu dat